

ΤΟΛΜΗΣΤΕ!

Ξακολουθῶνε οἱ διωγμοὶ καὶ τὰ μαρτυρικὰ τὰ βάσανα τῶν Ἑλλήνων στὸ δολοφονικὸ Τούρκικο Κράτος. Σκοτωμοὶ, φυλάκισμα, βρισιές, μοϊκοτάς, ἀρπαγμα περιουσιῶν, γδύσιμο ἀπὸ καθ' ἐφόδιο, πέταγμα στὸ δρόμο καὶ διώξιμο, ἀτίμασμα γυναικῶν καὶ κοριτσιῶν κατάντησαν οἱ συνειθισμένες καὶ καθημερινές εἰδήσεις πού λαβαίνουμε ἀπὸ καὶ πέρα. Χιλιάδες καὶ χιλιάδες οἱ δυστυχισμένοι ἑμῶν τοῖς μας, πού μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα καταφεύγουνε στὴ Σαλονίκη, στὴ Χιὸ, στὴ Μιτυλήνη. Ἡ Θράκη ξεπατώθηκε, τὰ ἴδια παθαίνει στὰ Ἑλληνικὰ σημεῖα τῆς καὶ ἡ Μικρὴ Ἀσία. Ἄν ἀληθεύει αὐτὸ πού γράφουνε οἱ χτεσινῆς ἡμερομηνίας ἐφημερίδες, ἔτι 7.000 ψυχές κατάφυγαν μόνο στὴ Χιὸ ἀπ' τὴν ἀντικρυνὴ παραλία, πρέπει νὰ ἔχη φοβερὴ ἔνταση ὁ διωγμός. Ἀπὸ μιὰ βδομάδα τώρα κυκλοφορεῖ σὲ λιγόλογες καὶ σκοτεινές εἰδήσεις τῶνομα τῆς Κάτω Παναγιάς. Ὅπως φαίνεται μεγάλη συμφορὰ τὸ θρῆκε τὸ γαλαξοπράσινο ἑλληνικὸ χωριὸ μὲ τὶς λαχταριστὲς γυναῖκες του, πού ἡ ἑμορφιά τους δὲν ἔπεφε στὴ μιὰ κάτου ἀπὸ τὴν ἄλλη. Παρόμοιες καὶ χειρότερες συμφορὲς γύρω στ' Αἰβάλι καὶ ἀντικρὺ στὴ Μιτυλήνη. Τὰ ἴδια ἀντικρὺ στὴν Ἐνεδο. Πάρα μεσα τὸ τί γίνεται, ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει. Σὰν πολὺ μακρινὸς ἀντίλαλος μᾶς ἔρχεται στὴ χάση καὶ στὴ φέξη καμμιὰ κολοβὴ ξεψυχισμένη εἰδηση ἀπὸ πειρ μέσα.

Μὲ δυὸ λόγια, οἱ Τούρκοι ἐφαρμόζουμε κείνο πού προανήγγειλε ὁ Γκαλήπ, μόλις ἤρθε πρεσβευτῆς στὴν Ἀθήνα.

Ἐμεῖς τί κάνουμε .

Ἐμεῖς ὄχι μόνο ἐκατάπιαμε τότε τὸ φέρισμο τοῦ Τούρκου πρεσβευτῆ, πούρθε νὰ μᾶς ἀναγγεῖλι διωγμὸ τοῦ ἔθνους μας μὲ τὶς ἐφημερίδες μας, ὄχι μόνο τότε καμαρώνουμε καὶ πᾶμε καὶ στοὺς χοροὺς του μῆνες τώρα, παρὰ ἐκαταντήσαμε νὰ τότε στείλουμε κ' **Ἐπιθεωρητὴ** γιὰ τὴ Διοίκησή μας στὴ Μακεδονία. Ἐμεῖς μὲ τὴ στάση μας, μὲ τὶς γιορτές μας καὶ τὰ ρέστα δίνουμε τὴν ἐντύπωση, ἔτι αὐτὰ πού γίνονται στοὺς δικούς μας τὰ παίρνουμε σὰ νὰ γίνονται τὸ κοντύτερο στὴ Σομαλιλάνδη καὶ στοὺς μαύρους, πού καὶ τότες σὰν ἄνθρωποι ἔπρεπε νὰ δείξουμε πειότερη συγκίνηση ἀπ' ὅση δείχνουμε. Ἐμεῖς, ἔπως φερνόμαστε, φαινόμαστε πὼς οὔτ' ἔθνικὸ οὔτε ἀνθρώπινο δεσμὸ ἔχουμε μὲ τοὺς διωγμένους—δὲ μιλῶ γιὰ τὸν καθυτὸ Ἑλληνικὸ λαό, τὸ βασιανισμένον, μὰ καὶ κοιμισμένο, μιλῶ γιὰ τὸ Ἐπίσημο Κράτος καὶ τὴν Ἀθηναϊκὴ ψευτοαριστοκρατία καὶ πλουτοκρατία—, πὼς τὸ θέμε νὰ λείψουνε ἀπ' τὴν

Τουρκιά, γιὰ νὰ λείψουν κ' οἱ μπελάδες μας φαινόμαστε σὰ νὰ δίνουμε τὴν ἀπόδειξη γι' αὐτὸ πούπαν οἱ Τούρκοι, ἔτι τὴ μετανάστευση ἀπ' τὴν Τουρκία τὴν προκαλοῦμ' ἑμεῖς. Ἐμεῖς ἀρθρογραφοῦμε γιὰ τὴν Ἀνθρώπιση καὶ τὴν Ἀντιπολίτευση καὶ γιὰ τὶς ἐκλογές μας καὶ γιὰ τὸ σύστημα τῆς κάλπης. Ἐμεῖς μασσοῦμε καὶ ξαναμασσοῦμε τὸ «διπλασιασμα» τῆς Ἑλλάδας καὶ κοκκορευόμαστε γιὰ τὸ «πολιτικὸν μας αἰσθητήριον» καὶ τὶς βουλὲς πού πέφτουνε στὸ ἔθνικὸ τὸ σῶμα τὶς παίρνουμε, ἔτσι δείχνουμε τοῦλάχιστο; πὼς πέφτουνε σὲ ξένα καπούλια.

Ἡ ὄνταλίσκα ἡ «Πατρίς» ἔς μὴ χολιάση καὶ δὲν τῆς πειράζουμε τὸν «Κραταῖὸν τῆς Κύριον», πού τὸν ἀγαπᾶμ' ἑμεῖς καλύτερ' ἀπ' αὐτὴ. Δὲν ἀντιπολιτευόμαστε, ἀλλὰ πονᾶμε καὶ πνιγόμαστε. Πνιγόμαστε καὶ δὲν καταλαβαίνουμε τὴ στάση τῆς Κυβέρνησης ἀγνάντια στὸ διωγμὸ. Δὲν μπορούμε νὰ τὴν ἐξηγήσουμε. Βάζουμε κάτου τὴ στενόχωρη καὶ παρδαλὴ ἐσωτερικὴ κατάσταση, τὴν κούραση καὶ τὴν ἐξάντληση τοῦ λαοῦ μας, τὴν ἀνάγκη ἡσυχίας, τὴ μετανάστευση στὴν Ἀμερικὴ καὶ τὴν περίσσια κουραμπιέδικη πάστα τοῦ στρατοῦ μας, τὴ δύσκολη θέση τοῦ Κράτους, τὸν Ἰππειρικὸ περιπασμό, ἔλ' αὐτὰ. Μὰ κ' ἔτσι δὲν τὴ νοιώθουμε τὴν τόσο μεγάλῃ ὑπομονή μας. Τέσον καιρὸ μᾶς σφάζουν, μᾶς ἀτιμάζουν, μᾶς γδύνουν, μᾶς τσαλαπατοῦν. Πού εἶναι μιὰ σημαντικὴ χειρονομία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ μιὰ τρανταχτὴ τοῦ διαμαρτυρία πού νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα; (*)

Μέσα στὴν Ἑλλάδα ἔχουμε τώρα τοῦλάχιστο 300—400 χιλιάδες Τούρκους. Καὶ στὸ Αἶγαῖο, νομίζουμε, κυριαρχοῦμε γιὰ τὴν ὥρα καὶ δίχως τ' Ἀμερικάνικα θωρακωτὰ πού ἀγοράσαμε, ἂν ἀληθεύει ἡ σημερινὴ εἰδηση. Λοιπὸν : Κάθε περιουσία Ἑλληνικὴ π' ἀρπάζουνε οἱ Τούρκοι, γιὰτὶ νὰ μὴν εἰδοποιήσουμε ἔτι ὅτ' τὴν πλερώσουνε μὲ μιὰ τούρκικη περιουσία στὴν Ἑλλάδα ; Ἐμεῖς μὲ τὴν εὐαγγελικὴ πολιτικὴ μας, κ' ἐκεῖνοι μὲ τὴν Τούρκικη, δὲν τὰ βγάζουμε πέρα. Ἄς τὸ γυρίσουμε λοιπὸν τὸ φύλλο. Δὲν πρέπει νὰ φοβοῦμαστε ἔτι μὲ τὴν ἀντιπόδοση τῆς καταστροφῆς οἱ ζημιωμένοι ὑθάμαστε πάλι ἑμεῖς, ἀφοῦ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Τουρκίας εἶναι τοῦλάχιστο πενταπλάσιος ἀπ' τὸν ἐδῶ Τούρκικο πληθυσμὸ. Τὸν Ἑλληνικὸν ἔγκο τῆς Ἠέλης καὶ τῆς Σμύρνης δὲν εἶν' εὐκολο, μοῦ φαίνεται, νὰ τὸν ἀφανίσουν, ἐπίσης καὶ τῆς περιοχῆς τῆς Τραπεζούντας ὅπου εἶναι γειτόνισσα ἡ Ρουσία.

Καὶ τὸ κάτου κάτου τῆς γραφῆς, ἄμα παρα-

(*) Σημ. τοῦ «Νουμά». Ἡ χειρονομία πού ζηταίει ὁ συνεργάτης μας ἔγινε καὶ φαίνεται θὰ γίνῃ ἀκόμη ἐκρηκτικώτερον.

πληθύνη τὸ κακὸ πού μᾶς κάνουν—καὶ μήπως δὲν ἐπαρπλήθουνε;—μποροῦμε μὲ τὸ στόλο καὶ μὲ ἀποβάσεις νὰ τοὺς ρημάξουμε στὰ παράλια. Ὅποτε δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ λογαριάσουν τὴ φοβέρα τῆς ἀνταπόδοσης. Ἔχουμε λοιπὸν ἓνα ὄπλο, τὴν ἀνταπόδοση τουλάχιστο τῆς ἀρπαγῆς τῶν περιουσιῶν. Γιατὶ βέβαια τὴν ἀνταπόδοση καὶ στίς σφαγές, τὸ ἀτίμασμα καὶ τὰ βασανιστήρια δὲν τὴν συμβουλεύουμε. Συμβουλεύουμε μολαταῦτα τὸν καταρτισμὸν ἐγδικητικῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων ἀπὸ τοὺς διωγμένους προπάντων καὶ ἀτιμασμένους, σωμάτων πού νὰ ριχτοῦνε στίς φωλιές τῶν δολοφόνων καὶ νάνταποδίνουνε τὰ ἴσα στοὺς ἴδιους ἢ στοὺς ἠθικοὺς αὐτουργούς. Μιὰ σφαῖρα λ. χ. στὸ βρωμκόρομο τοῦ Ναζήμ δὲ θάταν ἀγία ἐπιχείρηση;

Ἄλλο ὄπλο μας, πῶς καλύτερο, εἶναι τὸ κλείσιμο τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τοῦ λιμανιοῦ τῆς Σμύρνης. Κλείσιμο ὄχι γιὰ τὰ πολεμικὰ εἶδη μόνο καὶ τὰ κάρβουνα, πού θάτανε μιὰ τρύπα στὸ νερό, ἀλλὰ κλείσιμο τέλει, κλείσιμο πού θὰ τσοῦξη ὄχι τοὺς Τούρκους, ἀλλὰ τοὺς Εὐρωπαίους καὶ θὰ κἀνη τίς ἀτιμότερες κι ἀπὸ τοὺς Τούρκους Εὐρωπείκες Κυβερνήσεις, ἐπίσης καὶ τὴ φιληνάδα μας τὴ Ρουμανία, νὰ θυμηθοῦνε τὴν ἀνθρώπινη ἀλληλεγγύη καὶ νὰ διατάξουνε τὸ τέλος τοῦ διωγμοῦ. Πρέπει νὰ τὸ τολμήσῃ ἢ Κυβέρνηση. Δὲ χρειάζεται νὰ κηρύξῃ πόλεμο, ἀφοῦ οἱ Τούρκοι δὲχως κήρυξη ἐπίσημη μᾶς πολεμοῦνε μὲ τὸν ἀτιμότερο πόλεμο. Καὶ δὲν πρέπει νὰ φοβᾶται, μήπως βρεθῇ μπρὸς σ' Εὐρωπείκη ἀπαγόρευση. Αὐτὸ πᾶς θάτανε ὄχι «ἀνω ποταμῶν», παρὰ καὶ «ἀνω τοῦ αἰθέριου ὠκεανοῦ», νὰ μᾶς ἀπαγορέψουνε νὰ ζητήσουμε τὴν πάψη τῆς δολοφονίας καὶ τοῦ διωγμοῦ. Μονάχα νὰ κηρύξῃ ἢ Κυβέρνηση ὅτι μὲ τὸν ἀποκλεισμὸν δὲ ζητᾶμε καμμιά κατάκτηση, κανέναν ἐκδρασμὸν ἀνῆθικο, κανένα νέο οικονομικὸ ἢ ἄλλο κέρδος οὔτε ἀκόμη καὶ τὴν ἀναγνώριση τῆς κυριαρχίας μας στὰ νησιά, παρὰ μόνο καὶ μόνο ν' ἀφήσουν οἱ δολοφόναι ἡσυχους τοὺς ἀδερφοὺς μας νὰ ζήσουν ὅπως ζοῦσανε στοὺς πατριγονικούς τοὺς τόπους. Ἄλλο τίποτα. Τὰ ρέστα τὰ φίνουμε νὰ τὰ λύσῃ ἓνας πόλεμος, ἂν δὲν τὸ θένε οἱ Τούρκοι νὰ λυθοῦν μὲ τὸ καλὸ.

Παραληροῦμε μήπως; Δὲν πιστεύουμε. Πιστεύουμε ὅτι καὶ λογικὰ καὶ δυνατὰ προτείνουμε. Δὲν ἀμφιβάλλουμε ὅτι «ἔχουσι τὴν γνώσιν οἱ φύλακες» ὅτι ἐτοιμάζονται, ὅτι ἐλπίζουν, ἐνεργοῦν, περιμένουν, φοβοῦνται, ποιὸς ξέρει τί. Ὅτι κρατιοῦνται, ποιὸς ξέρει γιὰ ποιὸ λόγον. Ὅτι σκεδιάζουν ἴσως μεγαπήβολα πράγματα προβλέποντας τὸ πέσιμον τῆς τούρκικης βελανιδιάς. Ἀλλὰ ἢ κατάστασις αὐτὴ εἶναι ὑποφερτὴ, εἶναι σωστὸ πρᾶμα ἢ ἀπάθεια αὐτὴ;

Ἄν εἶναι νὰ ἐτοιμαστοῦμε, ἔταν δὲ θάχῃ μείνει ρουθοῦνι Ἑλληνικὸ στὴν Τουρκία, ἔταν θάφανιστοῦν αἰῶνων ἀποχτήματα καὶ θὰ ξεπατωθοῦν προγονικὰ θεμέλια, τὴν ἐτοιμασία μας νὰ τὴν ἐβράσοῦμε. Τὸ κράτος μας πλημμύρισε ἀπὸ στραπατσαρσμένον Ἑλληνισμό. Τί θὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ δυστυχισμένος κόσμος; Κι ὡς ποιὸ σημεῖο περιμένετε νὰ φτάσῃ τὸ κακὸ; Τολμήστε ἐπὶ τέλους κἀτι! Ἄλλοιῶς, σὰ δὲν τολμάτε, δὲν ἔπρεπε νὰ φήσετε νὰ φτάξουνε στὸ διωγμὸ τὰ πράγματα. Ὅπωςδὴποτε πρέπει νὰ σταματήσῃ ὁ διωγμός!

25.5.914

ΛΥΔΟΣ ΠΟΛΑΒΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ἄπὸ τὸ νέο βιβλίον τοῦ Ἰδα

Τὰ «Γράμματα» ζητοῦσαν νὰ μάθουν μὲ τὴν Ἑρευνά τους ποῖα θάναί ἢ «μελλοντικὴ κατεύθυνσις» τῆς Ἑλληνικῆς σκέψεως» ὕστερα ἀπὸ τὰ πολεμικὰ γεγονότα τοῦ 1912—1913.

Ὁ Ἰδᾶς ἀπαντᾷ, μὲ τὸ νέο του βιβλίον, πὼς ἢ Ἑλληνικὴ φυλὴ πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ τὴ δημοτικὴ τῆς παράδοσις ἢ θέλῃ νὰ δημιουργήσῃ πολιτισμὸ δικὸ τῆς κι' ἢ θέλῃ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πολιτικὴ τῆς ἔνωσις. Ὅλα τὰ κακὰ μας ὡς τώρα εἶχαν προέλθει ἀπὸ τὴ «σχολαστικὴ παράδοσις», πού «περιώριζε τὴ δημιουργικὴ δύναμις τοῦ Ἑλληνα», β) ἀπὸ τὴν ἀπομίμησις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, πού μᾶς μετέτρεψε σὲ «ξενότροπες μαϊμούδες». γ) ἀπὸ τὴ στραβὴ ἀντίληψις πού εἶχε τὸ Ἑλλαδικὸ Κράτος γιὰ τὸν προορισμὸν του, νὰ γίνῃ δηλαδὴ πρότυπον μικροῦ κράτους (Βέλγιον), ἔχων ὡς πὼς εἶχε συστηθῇ γιὰ νὰ ἐνωσῇ ὅλους τοὺς Ἑλληνας σὲ μιὰν αὐτοκρατορία.»

Τώρα ἕμεις οἱ τελευταῖοι πόλεμοι, πού εἶτανε «τὸ ξέσπασμα τῆς ἐθνικῆς πίστεως στὴ μεγαλοσύνη τῆς φυλῆς» ἀνοιξαν διάπλατα τὸ δρόμον πρὸς τὴν ἐλοκληρωτικὴ ἀποκατάστασίν τῆς. Κι' ἀρκεῖ στὸ ἐξῆς νὰ καλλιεργήσουμε τὴ δημοτικὴ μας παράδοσις, τὴν φυγὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ φτειάξουμε ἓνα τρανὸν Κράτος πού θὰ καταχτήσῃ τὸν κόσμον μὲ τὴ δύναμίν του καὶ μὲ τὸν πολιτισμὸν του. Ἐπειδὴ ποιὸς εἶναι ὁ τελικὸς σκοπὸς τῶν ἐθνῶν; «Ὁ πολιτισμὸς! Νά, πὼς τὰ ἔθνη εἶνε χρήσιμα στὴν ἀνθρωπότητα».

Αὐτὴ εἶνε ἢ οὐσία τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰδα.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Ὅσοι ζωντανοί!» μᾶς παρορᾷται τὴ φορὰ αὐτὴ, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τὸν